

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József tőherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad
Telefonszám
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

REGIYBEN ÉS VIDEKEN

Égőz évre ... .. 720 Le,
Fél évre ... .. 360 Le,
Negyed évre ... .. 180 Le,
Havonta ... .. 60 Le

Hirdetések díjazása szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucarestben 50 banival
főnt.

A földalatti

szervezetek titkos aknamunkája kiobbant. A sötét szándéku rombolók, a moszkvai mérges tanok itteni ügynökei már készültek a cselekvésre, a propaganda-munka jól elő volt készítve, csak éppen ideje előtt robbant ki és a hatóságoknak módjukban állott keresztülhuzni a nagy számításokat. Nem kell közömbösen végigsiklani a pár soros napihírek felett, a melyek arról tudósítanak, hogy kommunistákat letartóztattak, meg hogy bolsevista szervezetnek jött a rendőrség a nyomára. Ezek a mindinkább sürűbben felbukkanó hírek egyben azt is tudtul adják, hogy a megpihenni nem tudó legalantasabb demagógia nem alszik, a mérgező aknamunka titokban folyik a legnagyobb szívóssággal és a sápadtarcu fantaszták már készülődnek halálos csapást mérni a polgári társadalomra, a rend, a biztonság és a béke jól megalapozott, konszolidált társadalmára. A legutóbb felfedezett kommunista szervezeteknél röpiratokat, könyveket és pénzt találtak és a szálat Moszkvába vezetnek. Itt most nem ártatlan kis mozgalomról van szó, hanem jól megszervezett veszélyes kísérletről. A bizonyítékok mindennél fényesebben beszélnek. A társadalmon pedig végigfutott a rémület: a vörös rém megmozdul, a szovjet délfelé is kinyújtja polipkarjait és itt is vannak sokan, akik szeretnék, ha a mai rend és nyugalom uralmát a vér, a borzalom és a nagy bizonytalanság rettenetes korszaka váltaná fel.

A hatóságok ezuttal komoly munkát végeztek, bár minden téren és mozgalommal szemben is ilyen komolyságot tanusítanak. Ártalmatlanná tették a kommunistákat, a vörös méreggel telített szerencsétlen munkásokat. De ez nem is lehet másképpen. A polgári társadalom védekezik az alulról jövő csöcselék-uralom ellen és az eszközökben igazán nem leliet válogató. A léteről, fennmaradásáról van szó és ha most nem üti le a fejét a kígyónak, ha már csirájában nem nyom el minden bolsevista vagy anarchista megmozdulást, akkor az terebélyesedik és később, amikor erősnek és szilárdnak érzi magát, nem lehet olyan könnyen elbánni vele. A részvétnek most nem lehet helye. Gondoljon csak mindenki a szomszédos Magyarország szomorú példájára. Ezt a szerencsétlen országot a bolsevizmus tette tönkre. Romániának okulni kell a tapasztalatokon, résen kell állnia és minden vörös kísérletre fogházzal és internálással kell felelni.

Romániát nem hívták Párisba.

A kisállamok sérelmes mellőzése a nagyhatalmak részéről

(Bucaresti, december 19.) A Cuvantul megbízható diplomáciai forrás alapján jelenti, hogy Romániát nem hívták meg és valószínűleg nem is fogják meghívni a szövetséges pénzügyminiszterek

párisi konferenciájára. Ugyanilyen sérelem érte a többi kisállamot is, mert a párisi konferencián előreláthatólag csak a nagyhatalmak pénzügyminiszterei fognak részt venni.

Ahol a XX. század történelmét diktálják.

A népszövetség ülése. — Szomorú hangulat. — Senki sem érti, mit beszélnek. Mindenki Chamberlaint figyel

(Róma, dec. 19.) A Piazza del Collegion a gyorsan sötétedő decemberi este mélyen, nagyon komolyan beleszöng a toronyóra. Először kettőt üt élesen, aztán utána lassan négyet. Félót. A Corso Umberto felől, ahol most kezdődik az elegáns Róma esti sétája, rengeteg autó fordul be a hosszú, téglalap alakú térre. Egy apró japán, aki egylovas csészán érkezett a Piazza del Collegionra, az olasz kocsisnak magyarul. Némi félreértés lehet közöttük, amit a japán nagy hidegvérrel, alig észrevehető mosollyal intéz el. A kocsis udvariasan köszön.

A Palazzo Doriában.

A Palazzo Doria gyönyörű homlokzatán a fáklyaformájú tartókban ragyogva égnek a villany lámpák. Az első emelet hosszú ablaksora egyetlen sárgás lobogás. A palotával szemben végeláthatatlan sorban várakoznak az autók a sötétes téren. És még egyre jönnek, robognak a kocsik... Fönn a kivilágított, fényes ablakok mögött most diktálják a XX. század történelmének legújabb fejezetét. A Nemzetek Szövetsége ülésezik. A kapuban dísruhás karabinerik. Széles piros sáv a nadrágon, piros forgó a kalapon. Sok detektív. Mindenkit szigorúan igazoltnak. A nagy lépcsőházban jobbról-balról fülkében szobrok. Piros puha szőnyeg fut az emeletig. Az ajtóban a ruhatárral szemben újabb ellenőrzés. Az első emeleti, uccára nyíló terem, ahol a nyilvános ülés folyik, az ilyen grandiózus történelmi színházhoz képest meglehetősen kicsi. — Azt hiszem, nincs több ember jelen, mint 250—300, de óriási a szorongás. A menyezetről hat ragyogó üvegcsillár lóg alá. A képekkel zsúfoltan teleaggatott falak piros selyemmel vannak bevonva. Az ablakokon grámátalvirágos barnavörös függönyök.

Megnyílik az ülés.

Az emelvényen nagy tojásdad alakú, vörös posztóval borított asztal. Rajta két kilencágú gyertyatartó. Középen Mello Franco ül, az elnök. Vékony, sovány ember. Míg a hosszú francia jelentést olvassák, jól végignézem közvet-

len közelről az asztal körül ülőket. Az elnöktől jobbra Briand ül lustán hátradőlve a széken. Nagy jelző bajusza van. Fáradt, széles, öreg arc. Kerek fei. Most mindenki Chamberlainre figyel. Fölveszi a monokliját és néhány sort jegyez a papíron ceruzával. Szökés, a halántéknál kissé őszülő haja oldalt van fésülve. Hosszú kás, hideg arc. Most a jelentést felolvasták. Az elnök álmos hangon szól valamit. Négy képesre álllok s alig hallom a szavát. Salandra indítványt tesz. Most Chamberlain felteszi a keretes szemüveget és előre hajolva beszélni kezd. Lassan, ülve beszél, de megnyom minden szót. Mint-ha parancsot osztana. Néhány szavánál kedélyesen mosolyognak a többiek. Mindenki feléje néz. Ő hideg marad. Az arca alig rándul meg. Mikor befejezte, amit mondott, csendesén hátradől. Mint-ha tovább nem is érdekelné a dolog. Szavait franciául tolmácsolják. Ő már mint-ha nem is volna kíváncsi az egészsre, fejét hátravágván néz el a ragyogó gyertyatartó mellett. De mikor a beszédét egy helyen nem pontosan tolmácsolják, közbeszél és kiigazítja franciául a szöveget.

Megint csend. Mint-ha nem történe semmi. Ischi gróf, a japán megbízott, úgy ül mozdulatlanul, mint-ha elaludt volna a széken. Mellette Benes nagy figyelemmel előrehajol. Sorban tovább ülnek Hymans, Quinones de Leon, Uhden, Belgium, Spanyolország és Svédország megbízottja. Nem hallani egy szót se. Az elnök figyelve hajol jobbra. Salandra mond néhány mondatot. Aztán balra néz, nincse valakinek hozzátenni valója? Most olyan az egész, mint egy álmos akadémiai ülés.

Az ember néha megjed, hogy talán mind elaludtak. Nem hallani, hogy valaki beszél, vitáról szó sincs. Az elnök kimondja a határozatot. Nem emeli föl a hangját, mint-ha csak magának beszélne.

Chamberlain beszél.

Új tárgy. A saar-vidéki franciányelvű iskolák. Mozgás. Hangosan olvassák a jelentést. A gépirásos példányokat kiosztja

egy hölgy. Az asztalnál ülő delegátusok mögött a kísérő urak előveszik az aktatáskákat és iratokat vesznek elő. Chamberlain újra jegyez. A jelentés fölolvastása után röviden hozzászól a tárgyhöz. — Szigorú, megfontolt. Acélos szemmel néz a levegőbe. Egy percig feszült izgalom. Briand arca alig észrevehetően megrándul. A dobogón levő asztal előtt az újságírók dolgoznak. Gyorsírók ceruzája rohan a papíron. Egy gyorsíró előrehajol, úgy hallgatja s jegyzi az elnököt. Nem lehet hallani. A közönség — elegáns hölgyek, urak — meredten nézik ezt a halálos csöndet. Megint csak a fényes üvegcsillárok ének a teremben és mint-ha nem történe semmi... Véget ér az ülés...

Rohan a ruhatárba.

S mint egy színházi előadás után, mindenki a ruhatárba rohan. Lenni a téren megindulnak az autók.

— Nagybritanniát — kiálja lenni a portás. A karabinerik feszsen állnak.

Egy perc és Chamberlain kocsija elrobog a Piazza del Collegionról.

A Forum felé megy, ahová 2 ezer éve a legyőzött népek fiait hozták büszke diadalmenetet tartó hadvezérek. De a népek elsőpörték a vikigliódító Rómát...

Még egy percig utána nézek, ahogy a gépkocsi a Piazza Venezia ragyogásába ér s elfordul a Trajanus oszlop felé.

A Palazzo Doria első emeletén egy láthatatlan kéz elcsavarta a fáklyatartós villanylámpákat.

Le a szovjetzászlóval!

Érdekes interpelláció a francia kamara ülésén.

Párisból táviratozzák: A kamara mai ülésén De Lasselé nemzeti blokkbeli képviselő meginterpellálta a kormányt és kifogásolta, hogy az orosz szovjet nagykövetségére a forradalmi lobogót felhúzták és követelték, hogy azt vonják be. Az interpellációra az igazságügyminiszter válaszolt, aki kijelentette, hogy az ő meggyőződése szerint ez a körülmény egyáltalában nem jelent veszélyt. Párisi lapok jelentése szerint Lunacsarszky az orosz szovjetkormány közoktatásiügyi népbiztosa a napokban Párisba érkezik.

— Elkészült a timisoarai állampolgársági lista. A timisoarai állampolgárok jegyzéke már elkészült és december 20-án teszik közzé a timisoarai városházán levő katonai ügyi hivatalban. A lista január 20-ig marad közzé a népekre és a felebbeségeket december 20-tól számítva negyven napon belül kell bevezetni.

Vipera a gyomorban.

Egy svájci leány fantasztikus szerencsétlensége.
Halálamarta a belső részét egy élő vipera.

(Bern, dec. 19.) A berni állami kórházban tegnapelőtt reggel meghalt Mária Rosser, egy svájci földbirtokos 21 esztendőes leánya. Elmondhatatlan kínokat szenvedett halála utolsó pillanatáig. Az orvosok hónapokon keresztül kurtartták a szenvedései okát, de soha nem tudták a rejtelem nyitására akadni.

— A gyomrom fájt, a gyomrom fájt! — nyöszörögte a szerencsétlen. Amikor az orvosok azt kérdezték, mondja meg hát szabatosan, milyen fájdalmat érez, csak ennyit tudott mondani:

— Mintha rágnának... mintha csipnének...

Dr. Krömer József, a háziorvos, elrendelte, hogy éhezzeik addig, ameddig kibírja. A páciens szótfogadott, mire a kínok meg-hatványozódtak. Akkorak voltak ezek a szenvedések, hogy a leány elájult. A szülők erre bevitték gyermeküket a berni kórházba. Itt Braun professzor vizsgálta meg a beteget, de ő sem tudott semmi határozottat megállapítani.

— Igyon egy kis tejet! — rendelte.
A mozdulni alig képes leány néhány kortyot ivott, mire a fájdalmak nyomban csillapodni kezdtek. De nem sokáig tartott, néhány perc múlva már ismét ezt nyöszörögte:

— Rágnak... csipnnek...
A professzor tehetetlenül állott a szenvedő előtt s nem tudott rajta segíteni. A szokásos injekciókat alkalmazta ugyan, ezeknek ideig-óráig meg is volt a hatásuk, de a fájdalmak csakhamar ismét

jelentkeztek. Tegnapelőtt reggel végül

nem bírta tovább a szerencsétlen, meghalt.

Utolsó szava ez volt:

— Rágnak...

A professzor engedelmet kért a kétségbeesett szülőktől, hogy a leányt felboncolhassák. A boncolást nyomban végrehajtották s a mikor a professzor kése a gyomor tájékán járt, a boncteremben lévő óriási csodálkozással látták, hogy

valami kigyóféle mozog a gyomorban.

— Ez vipera! — suttogta az egyik asszistens. Egy csipesz segítségével megfogták az elevenül mozgó állatot s akkor látták, hogy

valóban, eléggé jól kifejlődött vipera.

Persze, nyomban felmerült a kérdés, hogyan került a vipera Mária gyomrába. A szülők nem tudtak felvilágosítást adni. Szerintük teljes lehetetlenség számba ment, hogy Mária lenyelt volna egy eleven kigyót, hiszen az elhunyt rendkívül intelligens és művelt leány volt, nem lehet tehát feltételezni ekkora elővigyázatlanságot.

— Nem járt-e a hegyek között? — faggatta a szülőket a professzor, — nem ivott véletlenül hegyipatakiból?

Az apa nem emlékezett erre, de az anya lelkében lassanként derengeni kezdett, hogy valóban... egy kirándulásnál... emlékszik

rá... Mária lehajtott ilyen hegyi forráshoz és jót húzott belőle.

Megvizsgálták azt a hegyi forrást, a melyből Rosser Mária ivott. Megállapították, hogy

ebben a forrásban viperák szoktak uszkálni és gyakran rakják le tojásaikat a víz partjára, amelyet a víz elszókött sodorni.

— Mindeddel fogva az én felfogásom az, — vonta le a következtetést a professzor — hogy Rosser Mária alkalmassint

vagy egy kis viperát, vagy egy viperatojást nyelt le

akkor, amikor a hegyipatakiból ivott. Ő, természetesen, ezt egyáltalán nem vette észre. A kigyó lassan kifejlődött a gyomorban, mire előállottak a gyomorbántalmak. Minthogy a háziorvos étkurára fogta a leányt, ennek az lett a következménye, hogy a vipera nem jutott táplálékhoz és a gyomor belső részét kezdte tépni és szagatni, innen az elviselhetetlen szenvedések...

A gyomor belső részei valóban össze-vissza voltak ragva, szagatva.

A különös eset érthető feltűnést keltett ugy tudományos, mint laikus körökben.

— Háromnapos szünet a cluji magyar konzulátuson. A cluji (kolozsvári) m. kir. konzulátus utlevélkirándulásától vett értesítés szerint, a vizumozás a közlő karácsonyi ünnepekre való tekintettel f. é. december hó 23-tól (szerdától) december 27-ig (szombatig) 3 napon át szünetelni fog.

KEPZO MŰVÉSEI

Minisan Kornél képkiallítása
(Tárlat az aradi Kulturpalotában.)

Minisan Kornélnak, a jónévű román piktornak, aki már több tárlattal áratott őszinte sikert, ma nyílt meg az aradi Kulturpalotában jéi képkiallítása. Minisan becsületes törekvésű festő, jól megrajzolja alakjait, tetszetősen rakja fel színeit vásznaira, nem keres megoldhatatlan problémákat, bravuros fényhatásokat, nem hászolja a technikai virtuozitást, komolyan őszintén törekszik, hogy szépet és művészi adjon. Eddig is ilyen akarást láttunk tőle és becsülni tudjuk, hogy nem távolodott el önmagától, nem tévedt tévutakra és nem törekszik lehetetlenségek felé, amelyek művészetének csak árthatnának. Különösen szépek kolorikus csendéletei, ezeknek festésében erőteljes. Krizantém, Pipacs, Primula, Őszi rózsák, Májorság, Őszi barack kitünően sikerült csendéletek, telve finomsággal, hájjal, hangulattal. Ezuttal több fájéppel is szerepel. Fogarasmelleki vadregényes részletek, vásznában ott vibrál a Nejoj hegység minden pompája. Patak-nál, Ősszel, Alkony, Tél, Felek, Szénahordás mind egy-egy erőteljes, levegős plenair, amelyeknél szembeötlő a helyes térbeosztás, a természet egy-egy mozgásának megfigyelése, a halkuló tónus és a letompított színek. A tájfestés terén nagy fejlődést figyelhetünk meg. Pár karakterstudiumot is kiállított és ezek közül említésreméltó két karakterisztikusan érdekes cigányportré. A képek izlésesen vannak elrendezve és kellemes összbenyomást gyakorolnak a nézőre. (k. s.)

TARCA

A felségsértő író.

Blasco Ibanez nyilatkozik híres röpiratáról, melyet kétféleképpen adott ki Alfonso király és Primo di Rivera ellen. — Spanyolország egy szegény asszony, — akik erőszakot követtek el, — mondja a nagy író.

(Páris, dec. 19.) Egy hónapja lehet, hogy felbukkant itt Párisban a spanyol író, Vicente Blasco Ibanez. Spanyolország úgy lát szikorra veszté el a legjobb koponyáit, — s a fejek helyett csákok maradnak. Ibanez Unamonot követte — Primo de Rivera, a kövér tábornok maradt odahaza. Vicente Blasco Ibanez a középeurópai publikum leginkább híres németgyűlölő regényéből „A négy apokaliptus lovas”-ból ismeri csak, amit később Franciaországban fihre is feldolgoztak, ez a könyv elég elfogult, irodalmilag meglehetősen fáradt, mint minden propaganda-irodalom, s a „francophill” mellékeze, amire a szerző nagy súlyt fektet, nem egészen őszinte.

Vicente Blasco Ibanez, akit odahaza az úgynevezett „legnagyobb spanyol író” tartanak, elkecseregetten és dühösen jött Párisba, tele gyűlölettel Primo di Rivera ellen. S innen néhány hétre Mentoneba utazott, ahol csöndben és óvatosan megírt egy százoldalas röpiratot, tegnap érkezett

meg Párisba, a röpiratokat már ki is nyomatták. — s a mai párisi sajtó a legnagyobb részletességgel foglalkozik ezzel a 100 oldalas füzetrel. (A röpiratot a szerző ledobta Spanyolország felett. A szerk.)

A címe a kékborítékos röpiratnak:

ALPHONSE XIII. DEMASQUE
La TERREUR MILITARISTE
EN ESPAGNE.

Ez a füzet nem kisebb célt hivatott szolgálni, mint megdönteni Primo di Rivera aralmát és megadni a halálos döfést — a spanyol királyság intézményének. Ezt a röpiratot, így meséli számtalan interjúban Blasco Ibanez 2 millió példányban nyomtatták ki és Franciaország, Anglia, Amerika és — Spanyolország területén fogják terjeszteni.

— Spanyolországban? ... kérdezték kétkedve az újságírók.

Ibanez mosolygott.

— A spanyol republikánusok — mondotta — majd gondoskodnak róla, hogy a könyv eljusson Spanyolországba, a mi organizációnk van olyan jó, mint Primo di Riveré...

— Miért írta ezt a röpiratot uram? — kérdezték az újságírók. És hozzátették még:

— Hiszen az önök királya, Alfonso erősen franciabarát...

Blasco Ibanez tíz variációban ezt válaszolta:

— Megmondom Önöknek miért írtam ezt a röpiratot — önök

nek és mindenkinek, aki odahaza él Spanyolországban. Azért írtam, mert Spanyolországban életem, spanyol vagyok és szeretem a hazámat. Én Spanyolországból jövök — tudják, hogy mit jelent ez? Egy országban, ahol nincs már szabad szó, nem szabad a mozdulat, ahol minden írott mondatot kopók szagolnak meg. Közel voltam hozzá, hogy megfuladjak ott, abban az országban, ahol minden újságot megfizet az államhatalom és a cikkeket egy együgyű tábornok cenzurázza... De nemcsak Primo di Rivera bünnös, — hanem bűnös a király is, XIII. Alphonse, aki tévólról sem valami akaratlan bábu, hanem méltó unokája dicsőséges emlékü nagyapjának, VII. Ferdinándnak. A mai Spanyolország egy szegény asszony, akin erőszakot követtek el, s aki kétségesebben sikoltoz segítségért. Eljött az ideje, hogy a világ végre meghallja ezeket a sikolyokat. XIII. Alfonsot olyan emberek veszik körül, akiknek egyetlen jelmondatuk ez volt: „apres nous la fin du monde et — Primo di Rivera”. A nagyhasu tábornok eljött ugyan, de ezek az urak kiegyeztek vele is. A világ nem tud semmit arról, hogy mi történik ennél az udvarnál, ebben a meggyalázott szerencsétlen országban... Lángba borították az országot ezzel a szerencsétlen marokkói háborúval, ami napi ötmillió pesetába és huszonöt ezer ember életébe került. Egy tábor-

noktól, ha már diktátor akar lenni, ha mást nem is, de annyit elvárok, hogy legalább a mesterségéhez, a hadvezetéshez jól értsen. Primo di Rivera 10.000 katonával személyesen vezet egy hadjáratot 10 ezer szegény arab ellen, akiknek se rendes fegyverük, se tisztjeik nincsenek, s kénytelen lesz a marokkói háborút, mint a modern hadvezetés legnagyobb fiaskóját elkönyvelni. De a király, azon a napon, amikor a legújvalmasabb vereségünket szenvedtük Marokkóban, azon a napon, amikor tízezer spanyol katonát halt meg, különvonattal Dauvilleba utazott.

— Mi köztársasági pártiak — így fejezte be fejtegetéseit Blasco Ibanez — hatalmas és elkecseregetett ellenfelek vagyunk. Mi meg akarjuk teremteni a spanyol köztársaságot, ahol szabadon élhetünk, szabad emberi jogok szerint, az embereket és a hadsereget nem lehetne kalandokra felhasználni... Mi el fogjuk érni a célunkat, — azt amit most Önök előtt elmondtam, 100 oldalon megírtam és bizonyítom be kétféleképpen példányban. A világ meg fogja hallani, amit mondok...

Ezeket mondotta Vicente Blasco Ibanez, aki nagyon impulzív ember, s lapok kommentálása megállapodik egyben, hogy Franciaországnak legyen odahaza bármily is, nincsen oka haragudni híres barátjára. XIII. Alfonso...

HOGYALL KÉL?

1924. dec. hó 19.-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.58 svájci frankot,
9.48 francia frankot,
37.500 külföldi magyar koronát,
36.500 osztrák koronát.

Zürichben 2.60 frankot

Párisban 9.40 frankot

Budapesten 37,700 koronát.

Tűz van! . . .

Hogyan védekezhetünk a pusztító tűzveszedelem ellen. — Külön jelzőkészüléket a tűzörségnek.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes memorandummal fordult Arad város vezetéséhez Rózsa Géza, a gépüzemek volt tisztviselője. Dr. Robu János, Arad város főpolgármestere bizta meg Rózsa Gézát, hogy a város tűzbiztonságának javítása céljából tervezetet dolgozzon ki, miképpen lehetne a tűzoltóságot a tüzről leggyorsabban értesíteni. Aktuálissá teszi a kérdést most, az utóbbi időben különösen gyakran előforduló telefonzavar, amelyet részben technikai hibák, az aradi hálózat berendezésének avultsága és a központ személyzetének elégtelensége okoz. Nagyon érdekesen fejti ki Rózsa memorandumja, hogy miért szükséges a gyors tűzjelzés. Példának hozza fel, hogy a fűrésztelep és a tűzoltólaktanya között levő távolság, majdnem két kilométer. Ha a telep közepén tűz tör ki éjszaka és az az éjjeli ór azonnal a jelzőhöz fut, addig eltelik 2 perc, a tűzörség a jelzés vételével és az alarmirozással 1 percet tölt el, újabb 1 perc telik el, amíg az utolsó szer is kifut a kapun és ha percenként 250 méter gyorsasággal haladnak a tűz felé, az hat percet vesz igénybe, tehát így is összesen 10 perc kell, amíg a tüzhöz érkezik a tűzoltóság. Tekintettel arra a körülményre, hogy 10—15 percig lapponghat is a tűz, elég késedelmes a tűzörség érkezése.

Rózsa tervezete szerint a tűzoltóság számára teljesen külön beszélő és jelzőhálózatot kell felszerelni, úgy, hogy minden 500—700 méterre legyen egy jelző vagy beszélőkészülék. A jelzőkészülékek azért szükségesek, mert tűz idején idegesek az emberek és nem bizonyos, hogy telefonon érthetően tudomására tudja-e hozni a tűz észlelője a helyet, ahol az kiütött. A jelzők és a telefonkészülékek kulccsal zárható vasszekrényben lennének. A kivonult tűzoltóság pedig a magával vitt hordozható telefont bárhol beiktathatja a vonalba és beszélni tud a központi őrséggel. A készülékeket üzletekben, vendéglőkben, iparosoknál, de mindig a kapu közelében helyeznék el. A vonal teljesen különálló lenne az állami telefon vonalától és egészen külön vezetékekkel dolgozna. Összesen 41 automatikus jelző és 32 telefonállomás építése volna szükséges Rózsa szerint. Azt ajánlja, hogy mindent házikészítésben intézzen el a város és ő maga vállalkozik is a vonal kiépítésére.

Anyagiakban a városnak rendelkezésre áll a tűzoltó-illeték, a mely teljes fedezetet nyújtana a jelzőberendezés létrehozására. Hangsúlyozza még a memoran-

dum, hogy ilyen jelzőberendezés külföldön már mindenütt van és a legjobban felszerelt tűzoltóság is csak úgy tud gyorsan működni, ha gyorsan kapja a tűz felzését.

Jugoszlávia szítja az albán forradalmat.

Triesztből táviratozzák: Az ideérkezett és egybehangzó jelentések szerint az albán forradalmat Jugoszláviából táplálják. A vidrai határszakaszon a felkelők támadását szerb tűzérség fedezte és a támadásban szerb csalogós csapatok is résztvettek. A szerbek azonban a határnál megállították és albán területre nem léptek át.

Véres diák tüntetések Clujon és Timisoarán

Betört kirakatok, szétrombolt üzletek, véresre vert emberek. — A cluji egyetemi hallgatók sztrájkra készülődnek.

(Saját tudósítónktól.) A tegnapi napon újabb sajnálatos diákzavargások történtek, amelyek valóságosan megdöbbentik a közvéleményt. Ezúttal Clujon és Timisoarán ugyszólván egyidőben tüntettek a diákok és a tüntetés véres zavargássá és verekedéssé fajult, amelynek során többen súlyosan megsebesültek. Annál inkább döbben meg a közvéleményt ezeknek az újabb atrocitásoknak a híre, mert hiszen éppen a napokban nyilatkozott Bratianu miniszterelnök a parlamentben és nyilatkozatában világosan és tömören kifejtette, hogy a kormány a legrovidebb idő alatt és a legenergiusabban rendet teremt. A két tüntetésnek szinte olyan jellege van, mintha ez válasz lenne a miniszterelnök beszédére. A sajnálatos incidensekről a következőket jelentik a cluji és timisoarai tudósítók:

Véresre vert cluji diákok, összerombolt üzletek.

(Cluj, december 19.) A diákmozgalom évfordulója óta Clujon napnap után megismétlődtek a nacionalista diáktüntetések. Az esti órákban valóságosan harcok színhelyévé válik a kolozsvári klinikák környéke. Tegnap este hat órákor, amikor az ötödéves hallgatók az elmeklinikáról kijörttek, a sötét utcákban botokkal felügyelgetett jogászok és fiatalabb orvosok kiszemelték a zsidó vallású diákokat és négy diákokot a szó teljes értelmében véresre vertek. Az egyik zsidó orvostanhallgatót addig ütötték, amíg eszméletlenül nem terült el. A négy bántalmazott diák közül kétfő súlyos sebekkel borítva a kórházban fekszik. Az egyik diáknak a jobb karját törték el. — Ugyanebben az időpontban az egyetem épülete előtt gyülekeztek a diákok és innen a román opera elé vonultak, ahol hazafias dalokat énekeltek. A tüntetés hírére egy század katonaság vonult ki és fel akarta oszlatni a tömegeket, ami azonban nem sikerült. A diák tömeg innen a Kossuth Lajos-utcán át a főterre vonult, ahol bezúztak több üzletkirakatot. Áldozatul estek a Schultz-féle virágüzlet, a Grünwald és Steiner, Katz és Mendel és a Polonyi-cégek hatalmas kirakatátlái. Erre újabb század katonaság érkezett és így a diákok két tűz közé szorultak. A tüntetők egy része felszorult az egyetem-uccába, ahol még több üzletkirakatot bezúzott, többek között a Newyork-kávéház hatalmas tükröablakait is bezúzták. A rendőrség és katonaság ötven tüntetőt letartóztatott. A kereskedők kára meghaladja a három

millió lejt. A városban óriási az izgalom, a kereskedők kiüldözését menesztetik a prefektushoz, akitől az atrocitások megszüntését kérik.

Clujról érkezett jelentés szerint a tegnap esti antiszemita tüntetéssel kapcsolatban letartóztatott 50 diák közül ma már csak 25 van őrizetben, a többieket kihallgatás után a rendőrség szabadon bocsátotta. A megejtett rendőrségi és ügyészségi vizsgálat szerint az excesszusokra az adott okot, hogy Pop Danila tábornok engedélyezte a diákság felvonulását, mivel illetékes helyen megfelelő garanciákat kapott, hogy a demonstráció békés lefolyású lesz. A vizsgálatot most ebben az irányban folytatják. A diákság tegnap este értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy mindaddig nem vesznek részt az előadásokon, amíg Maciu rendőrprefektus gyilkosát szabadon nem engedik.

Véres diákzavargás Timisoarán.

Véres zavargások színhelye volt tegnap Timisoara is. Este tíz óra tájban mintegy hatvan főnyi diákcsoport, amelynek tagjai nagy részt megyei hallgatók voltak, vas- és gummibotokkal felügyelgetve behatolt a grávrórosban levő Szarvas-kávéházba, amely tele volt közönséggel. „Üsd a zsidót” kiáltásokkal rárohantak a vendégekre, akiket ütlegezni kezdtek. Óriási riadalom, tumultus, majd általános verekedés támadt. A közönség egy része menekülni igyekezett, de a tüntetők elállták a kijáratokat. Összetörték a kirakattáblákat, a tükröket, asztalokat, sőt még a billiárdasztalokat is földöntötték. A kávéházban időzött Craciun Jenő rendőrtiszt, aki szót emelt a rombolás ellen, de őt is súlyosan megverték és a földre topták. Súlyosan megsebesült még egy tanár, egy mérnök, Jeszkovits Mita zenész, Krebsz Ferenc festőmester, Krausz Lipót hatvan éves pincér és még mások. Craciun rendőrtisztnek a karját is eltörték. Ezekon kívül még husz ember könnyebben megsebesült. A diákok berontották Gerson kávéház magánlakásába is, amelyben a berendezési tárgyakat összetörték. Közben telefonáltak a rendőrségre, amely nagyobb készültséggel kivonult, de mire a rendőrök a tüntetés színhelyére értek, a diákok már eltávoztak. Távozás közben még betörték Kovács gyógyszerész üzletének kirakatait és több üzlet üvegtábláit. A rendőrség tizenöt diákot letartóztatott, akiket azonban mára sza-

badonbocsátották. Egész Timisoarán óriási az izgalom. A kávékára mintegy ötszáz ezer lejt.

Ujabb jelentések szerint a tegnap esti tüntetés alkalmával többen súlyosan megsebesültek. A kávéházban levő Jeszkovits Mita 60 éves cigány öt sebet kapott, Krausz Lajos 60 éves cukorkaárus, Ignatiel János román tanító, Jonescu mérnök és Creciu Komszár, aki kartörést szenvedett.

A táblabíró

tragikus halála.

Szívizhéhdés ölte meg Elekés Bálintot.

(Saját tudósítónktól.) A közelmultban elhunyt Szabó István és Czégka Zdenko magyar táblabírók után, tegnap este Elekés Bálint nyugalmazott aradi táblabíró dönt ki az élők sorából. Elekés Bálint táblabíró szíves körben ismerték Aradon. Öt évvel ezelőtt 1919-ben Nagyszombathelyre helyezték át az aradi törvényszékhez, 1921-ben pedig a vajdahunyadi járásbírósság vezetésével bizta meg az igazságügyminiszter. Egy hónappal ezelőtt az általános nyugdíjazások alkalmával a hatvaneves nyugdíjba vonult és azóta teljes visszavonultságban élt Aradon családja körében. A kedélyes öreg ur este — vacsóra után — kártyázott és körülbelül tíz órákor, amikor az asztal mellől fel akart állni, szívizhéhdés érte és nyomban meghalt.

Barbura Sever dr. aradi törvényszéki elnök rendelkezésére az aradi törvényszék homlokzatára kitűzték a gyászlobogót. Elekés bíró temetése vasárnap lesz és azon az aradi bírói kar, valamint az igazságügyi tisztviselők testületileg megjelennek.

Mondbacsinált hüflenség

Filmoperatőrök lefényképezték Salm gróf házasságtörését. — Az amerikai após zsenitális trükkje.

(Newyork, december 19.) Az itteni törvényszék már a napokban szenzációs válopörrel fog foglalkozni. Az acéltröszt királya, Rogers milliárdos, kereset nyújtott be, hogy a bíróság érvénytelenítse leányának, Millicentnek, idestova

egy év előtt Salm Lajos osztrák gróffal kötött házasságát, mert — mint a kereset állítja — a tapasztalatlan leány egy körmonfort külföldi Don Juan szűgeszűv befolyása alá került, úgy szólván transzban írta alá a házassági szerződést Floridában.

Arra az esetre, ha a törvényszék nem ismerne el a házasságot érvénytelennek, azt kéri Rogers, hogy mondja ki Salm Lajos gróf hibájából a válást. Az öreg milliárdos valóban amerikai trükkhöz folyamodott, hogy célt érjen. Szerződteget egy Budapesten is jól ismert berlini filmdivát, 50.000 dollárt fizetett neki,

hogy csúbita házasságtörés-re Salm Lajos gróft.

A házasságtörés meg is történt és nem csupán detektívek ellenőrizték, hanem filmoperatőrök is lefényképezték a több, mint pikáns jelenetet, a kép pedig mellékelve van Rogers keresetéhez.

Nehézség a német kormányalakítás körül

A német szocialisták a weimari koalíciót követelték.

(Berlin, december 19.) A szociáldemokraták vezetősége a kormányválsággal kapcsolatban értekezletet tartott, amelyen határozatot hoztak és abban kimondják, hogy minden eszközzel megakadályozzák a polgári blokk kormányalakítását. A szociáldemokraták az alkalmas megoldást az ugynevezett „weimari koalícióban” látják, amely

a centripártból, a demokratákból és a szociáldemokratákból állana.

A szociáldemokraták a tisztségek közül maguknak követelik a birodalmi gyűlés elnökségét, melyre Loebel, a párt egyik vezérének jelölték. A német néppárt vezetősége is értekezletet tartott és ülésén főképpen a birodalmi gyűlés ülészakáival foglalkozott. Elhatározták, hogy már januárban több törvényjavaslatot nyújtanak be. Az egyik javaslat

a fekete-fehér-vörös birodalmi zászló visszaállításáról szól, amely a császári biro-

dalomnak volt a zászlaja. Javaslatot terjesztenek be a birodalmi alkotmány revíziójáról és a választói korhatár felemeléséről is. A bajor néppárt vezetősége szintén foglalkozott a kormányválság kérdésével és polgári kormányalakítása mellett foglalt állást.

A szociálista Vorwärts rámutat arra, hogy a weimari koalíció 232 mandátumot jelentene a birodalmi gyűlésen, míg a jobboldal legfeljebb 216-ot. A jobboldal tehát a koalíciót nem bukathatná meg. A Berliner Tageblatt szerint a weimari koalíció a kisebbség kormányzását jelentené. A centripárti Germania a weimari koalíció ellen és a középpártok kormánya mellett foglal állást. A néppárti Zeit szerint pedig a néppárt semmi esetre sem venne részt a középpártok kormányában sem. A német kormányválság megoldása tehát a vélemények szerint egy lépéssel sem haladt előre.

Két halálos ítélet

a hannoveri tömeggyilkosságban.

A bíróság Haarmannt és Gransot halálra ítélte.

(Hannover, december 19.) A Haarmann-pör véget ért: a bíróság halállal büntette a tömeggyilkost és felbujtóját. A tárgyalás utolsó napján a szakértők mondtak véleményt Haarmann elmeállapotáról. Elsőnek Schulze dr. egyetemi tanárt, a göttingai elmegyógyászati klinika igazgatóját hallgatta meg a bíróság. Hónapokon keresztül több ízben megfigyelte Haarmannt s arra a következtetésre jutott, hogy a bűntettőtörvénykönyv 51. paragrafusa nem alkalmazható rá, mert cselekedetében nem volt gátolva, nem tekinthető korlátoltan beszámithatónak. A második orvosszakértő, Brand dr. hannoveri fogházorvos abban foglalja össze véleményét, hogy Haarmann, aki összesen 29 hónapot töltött letartóztatásban, szabad akaratát fölött rendelkezett. A fogházban semmiféle rendellenes tünetet nem vett rajta észre, ámbar panaszkodott, hogy túlságosan ideges, többször nyugtalanzkodott és ingerlékeny volt. Az a tünet sem mondható a szabad akarat megbénítójának, hogy a vádlott letartóztatása idején minden különösebb ok nélkül vidám volt, tréfálkozott és nem mutatott bűnbánást. Haarmann elbeszélte, hogy fiatalabb korában epilepsziában szenvedett és egyszer nap-szurást kapott, amitől gyakran vannak fejfájásai, egyébként ideges szivszorulásról is panaszkodott. Némi tekintetben átöröklött baja van s emiatt már tébolydában volt, de egészségesnek találták és most erősködik amellett, hogy épelméjű, nehogy ismét az örök hűzárba küldjék, amitől fél. Természetellenes hajlamait azzal magyarázza, hogy súlyos betegségeket állott ki s azóta irtózik a nőktől. Schalkwitz dr. egészségügyi tanácsos, a harmadik orvosszakértő is arra a véleményre jutott, hogy Haarmann a gyilkosságok elkövetésénél nem volt sza-

bad akaratában korlátozva. Haarmann ellen a főállamügyész vádbeszédében 26 gyilkosság alapján, Grans ellen, mint felbujtó ellen a halálbüntetés kimondását és a polgári jogok tartós felfüggesztését indítványozta. Hennig esetében a vádat elejtette. Ezután a védőügyvédek mondták el védőbeszédeiket, majd a bíróság tanácskozássra vonult vissza. Hosszas tanácskozás után hirdette ki az elnök a bíróság ítéletét, amely szerint úgy Haarmannt, mint Gransot halálra ítélte.

Ujabb távirati jelentés szerint Haarmannt és a többi vádlottakat az ítélet kihirdetése előtti erős rendőri fedezettel szállították a törvényszékre, mert attól tartottak, hogy valaki meggyilkolja Haarmannt. Az utvonáson, ahol a gyilkos és kísérete elhaladtak, óriási tömeg állott és a tömegben egy mozioperátor is volt, aki lefényképezte Haarmannt. Amikor Haarmann meglátta az operátort, elégtlenül odakiáltott:

— Mégis mozivásznonra kerülök!

Az ítélet kihirdetése előtt a kiállítókat a vádlottaktól rendőrkordon választotta el. Az ítélet kihirdetése után Haarmann, megkérdezés nélkül kijelentette:

— Az ítéletet teljes egészében elfogadom!

Erre az elnök és az ügyész magyarázni igyekeztek neki, hogy ne siessen olyan nagyon a nyilatkozattal, Haarmann ekkor újra kijelentette:

— Az ítéletet elfogadom, mert már ezen régen gondolkodtam!

Grans egyelőre nem nyilatkozott. Az ítélet indokolása kimondja, hogy Haarmann nem elmebeteg és az epileptikus gyilkosoknál beszámitható a szabadakarat, mert előre megfontoltan hajította végre tetteit és nem beteges állapotban. A bíróság megállapítja, hogy az esetek legnagyobb részében a gyilkosságok rugója a gy-

részkedési vágy és nem a sexuális hajlam volt. Gransra vonatkozólag megállapítja az indokolás,

hogy egy gyilkosságra felbujtotta Haarmannt, több gyilkosság elkövetésében pedig segédkezett.

Vád alá helyezték az egyedi orvost.

A Foreich-féle gyilkosság érdekes epilógusa.

(Sopron, december 19.) Gelei Frigyes dr. szanyi körorvost, a soproni törvényszék vádtanácsa az egyedi gyilkosság ügyében hivatali bűnpártolás miatt vád alá helyezte. Ez ellen Gelei dr. felfolyamodást jelentett be. Erre most Winlinger Róbert dr. vizsgálóbíró újból beidézte Gelei dr.-t, hogy tisztázza szerepét.

A vizsgálóbíró főképpen aziránt érdeklődött, miképpen volt lehetséges az, hogy mikor Gelei belépett Egyedi Artúr szobájába s az öreg földesurat a mosdón felakasztva látta és látnia kellett a vérnyomokat is, nem volt tisztában azzal, hogy gyilkosság történt. Gelei dr. azzal felelt, hogy nem volt nagy gyakorlata az ilyen dolgokban s a budapesti

professzorok is csak a boncolás és Foreich beismerése után, a helyszíni szemlén tudták megállapítani, hogy Egyedi gyilkosság áldozata lett. Foreich Ernőre mindjárt gyanakodott — de bizonyosság nélkül nem mert gyanújának kifejezést adni. Foreich gyanússá lett előtte, mert amikor Egyedi nyakát vizsgálta, Foreich ezt vacogó fogakkal figyelte. Amikor pedig a fojtogatási nyomokra mutatott és ezt mondta: „Ezt az embert megfojtották.” — Foreich összekulcsolta kezét és úgy könyörgött, hogy az istenért, ne csináljon botrányt.

— Az azonban — mondotta Gelei a vizsgálóbíró előtt — nem igaz, hogy Foreichnak becsület-szavamat nem volna a hallgatásra.

Karácsonyi számunk szenzációs, érdekfeszítő tartalommal, képekkel illusztrálva jelenik meg.

Reprezentatív új nevek a Grafikai kiállításon.

Van a művészet világában egy ország, ahol a színek végleg elhalkulnak, hogy átengedjék uralmukat a formák behatárolójának, a vonalnak. A grafika országa ez. Nemcsak festők jönnek ide színorgiáktól megcsömörülve álmaikat fehér-feketébe öltöztetni, de a szobrászok is itt pihenik ki sejtelmes finomságokban az anyaggal való durva küzdelem tulságos pozitívitasát. Rodin, a szobrászok fejedelme is megelégtelt néha az anyag zsarnoki adottságait, a márvány hideg szépségeit és a rézkarcokhoz és tussrajzhoz folyamodott, hogy élénk öntse nagy szívének örökké forrongó láváit. Érdekes megfigyelni, hogy a Salon Artistiqueban levő Nemzetközi Grafikai Kiállításon csupa olyan mester fejezi ki magát kirobbanó erővel és halk finomságokkal fehér-feketében, aki különben a színek nagymestere is. Hiszen mindnyájan ismerjük a legnagyobb élő magyar mestereket, Vaszary János és Rippl-Rónai József hihetetlenül gazdag színálmait és ime: a kiállításon vonalakban is mindent ki tudtak fejezni, sőt néha többet mondanak nekünk temperamentumtól fűtött vonalaik, mint az ecset puhóságát magukonördöző színeik. Ez a két magyar mester diadalmenetben vonult végig Európán a külföldi sajtó dicsőimnuszai között, méltán csatlakozik hozzájuk a legújabb magyar zseni: Rudnay Gyula. Ettől is egész sorozat rézkarc érkezett a kiállításra, amelyet Szántó György festőművész fölünyes tudással rendezett. Különösen hálásak vagyunk neki, hogy sikerült megnyernie a kiállításon való részvételre Hermann Lipótot, Uitz Bélát, aki előtt egész Amerika behódolt, Iványi-Grünwald mestert és Kernstock Károlyt, aki két pajkos rézkarcot szerepel. Mind-

ezen mesterek műveit most van alkalmunk itt Romániában először látni, sőt olcsó áraik következtében meg is szerezni, éppen ezért eléggé nem értékelhető kultúreseményt köszöntünk a Nemzetközi Grafikai Kiállításon. (Z. B.)

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* A timisoarai színház műsora. Szombaton délután: Gül-Baba; este: Mézeskalács. Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Elssner Fanny; 6-kor: Kis muszkák; este pedig az Arvárska kerül színre.

* Az aradi Thália-kabaré ma, szombaton este fél 9 órakor tartja bemutató előadását az Erzsébet mozi gyönyörűen átalakított helyiségében. Egyfelvonásos vigjáték, bohózat, dramolett, ezenkívül legújabb magán számok, szólók, táncok tarkítják a nagyszerűen összeállított műsort, melynek keretében fellépnek: L. Kiss Mariska, Orbán Iby, Korbuly Zsuzsa, Gömörly Emma, Ágai Böske, Inke, Galudy, Gvarmati, Derecskei, Kallós, Ioan Sirian, Karnagy Gellért Pál. Az előadások szombaton, vasárnap délután, kedden és csütörtökön teljesen mérsékelt helyárak mellett tartattnak. Szerdán elsőrendű gyermekelőadás és mesedélután. A közönség kényelmére állandó autóközlekedés a Városi kávéháztól személynként 10 lejért. Jegyek előre válthatók Bauer Gyula üzletében Arad, Minorita-palota, hol autók öt személyre lakáshoz is rendelhetők. Részletes program a falragaszokon.

* Miasian neves festő szenzációs karácsonyi tárlata az aradi Kulturpalotában megnyílt.

— Emmy Heim bécsi koncertének, az osztrák csalogány, január hó 4-én, vasárnap este tartja meg Timisoarán egyetlen mű- és népdal-estélyét a Tiszti Kaszinóban, amely az idei hangverseny-szezon egyik ki-magasló eseménye lesz. Jegyek a Bányai hangversenyirodában.

HIREK

A karácsonyi ünnepek munkaszünete.

A rendőrprefektúra rendelkezése.

A rendőrprefektúra közli, hogy a karácsonyi, újévi, valamint a vízkereszt ünnepeken a következő munkakorlátozásokat léptette életbe:

December 21-én vasárnap déli 12 óráig a munkaszünetet felfüggesztette és az üzletek a jelzett időig nyitva tarthatók. December 24-én minden üzlet este 8 óráig tartható nyitva, kivéve az élelmiszer üzleteket, amelyek 9 órakor zárandók. Ezen az estén tilosak a mozi és színházi előadások, tilos a zene is az egész város területén. December 25-én teljes munkaszünet, kivélt képeznek a vendéglők, kávéházak, cukrászdák és virágüzletek, melyek egész napon át nyitva tarthatók. December 26-án teljes munkaszünet. A borbély üzletek délelőtt tíz óráig nyitva tarthatók. 1925. január elsején teljes munkaszünet. Január 5-én, Vízkereszt előestéjén mindenmemű szórakoztató előadás és zene tilos. Január 6-án Vízkereszt ünnepén teljes munkaszünet lesz. A prefektúra rendelkezésének végrehajtását a rendőrségi közegek fogják ellenőrizni.

— Alispáni látogatás Temes megyében. Beján Cornél alispán ma a temesmegyei községek főszolgabíró-ságait látogatta meg.

— A köztisztviselők fizetése. Bucurestii jelentések szerint a kormány elhatározta, hogy január elsejétől az alapfizetések után számítandó 30 százalékkal felemeli az összes köztisztviselők fizetését. Lalescu tanár indítványára, aki az illetékes bizottság elnöke, elhatározták azt is, hogy a jövőben a tisztviselők könyvecskét fognak kapni, amilyenek már a magyar rezsim alatt is voltak és ezek alapján az adóhivatalok fogják a köztisztviselők illetményeit pontos időben kifizetni. Ezzel megszűnnek a sok költségbe kerülő, négy példányos fizetési kimutatások, amelyek sok visszaélés okozói voltak és ezzel a rendszerrel megszűnnek a késedelmes fizetések is.

— Bucurestiben megdrágult a kenyér. Bucurestiből jelentik: A főváros tanácsa tegnapi értekezletén megállapította a kenyérárakat. A tanács határozata értelmében az összes kenyérfajták árai kilogrammonként két lejjel fognak emelkedni.

— Sürgetik az aradi tűzoltó-telefon megjavítását. A Közlöny mai száma jelentette, hogy az aradi tűzoltóság telefonja elromlott és többszöri felszólítás dacára sem történt intézkedés a telefon megjavítására. A város vezetősége ma sürgős átiratot intézett a postahivatalhoz, amelyben kifejtette, hogy milyen tragikus következményei lehetnek annak, ha a hibás telefon miatt nem lehet idejekorán értesíteni a tűzoltóságot egy esetleges tűzveszedelemtől. Egyben elhívta a postafőnökséget a tűzoltó-ág telefonjának sürgős kijavítására.

Marxnak nem sikerül a kormányalakítás.

(Berlin, december 19.) Marx kancellár tegnap tárgyalta a pártvezérekkel, azonban a tanácskozáson nem vezettek eredményre, mert a szászok ragaszkodnak eddigi álláspontjukhoz. Marx kancellár ma újabb kihallgatáson jelenik meg Ebert birodalmi elnöknel.

Románia letöri a bolsevizmust.

Teljes erővel folyik a kommunista-agitátorok üldözése és letartóztatása.

(Bucurestii, december 19.) A kommunisták letartóztatása tovább tart. A hatóságok a legnagyobb erővel és szigorúsággal vezetik a nyomozást és most pozitív adatok vannak birtokában arra vonatkozólag, hogy a romániai kommunista mozgalmak egységesek és hogy azokat Moszkvából irányítják. Bucurestiben eddig 180 embert tartóztattak le kommunista propaganda miatt. A nyomozás tovább folyik és még újabb letartóztatások várhatók. A

vizsgálat megállapította, hogy a kommunista szervezetnek Bucurestiben, Aradon, Brassovban, Chisenevben és Petrosaniban fiókjai voltak. A fiókok a bucuresti központból kaptak irányítást a propaganda eszközeire vonatkozólag, ugyancsak a központból kapták a röpiratokat és az egyéb nyomtatványokat. — A megejtett házkutatások alkalmával a bucuresti hatóságok nagyszámú pénz készletet is találtak, amelyet lefoglaltak.

Karácsonyi számunk hetekre ad olvasni valót!

— Az ujaradi hősök emléke. Nagy ünnepség keretében szentelik fel újév napján Aradul-noun (Ujaradon) az elesett ujaradi hősök emléksobrát. Megirtuk annak idején, hogy az ujaradi lakosok gyűjtés útján szerzett tőkével szép emléksobrot állítanak a háboruban elesett ujaradi hősök emlékére. A szobor felállítása már megtörtént s az ünnepélyes felszentelés január elsején megy végbe. A szobor négy oldalán fekete márványlap van, amelyen kétszáz ujaradi hős neve lesz megörökítve. A felszentelésen résztvesz Pacha Agoston timisoarai püspöki kormányzó is, aki a felavató beszédet mondja. Az ujaradi gazdák a szobor gondozására alapítványt fognak létesíteni, amelyből a község fogja állandóan jókarban tartani az emléksobrot.

— A pénzügyigazgatóság ünnepi szünete. A pénzügyigazgatóságon az ünnepekre vonatkozó törvény értelmében december 24.-étől kezdődően négy napon keresztül hivatalos szünet lesz, természetesen ez idő alatt az adóhivataloknál való befizetések is szünetelnek. December 29.-én tartanak ismét hivatali, miután 28.-a vasárnapra esik. Eszerint egyfolytában öt napig nincsen hivatalos óra az igazgatóságon a közönség számára. Az állampénztár pedig az évi zárlatra való tekintettel 30. és 31.-én sem tart pénztári órákat. Közben azonban 29.-én az állampénztárnál lehet befizetéseket teljesíteni. Ezért a pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat, akiknek fizetési kötelezettségeik vannak, hogy azoknak lehetőleg még az ünnepek előtt tegyenek eleget, mert az ünnepi szünetekre való hivatkozással nem fogadják el mentségül.

— Hivatalvizsgálat az aradi postán. Ma Aradra érkezett Marini postaügyi inspektor, aki a rendes évi rovincsolást tartotta az aradi postahivatalnál. Az inspektor még a mai nap folyamán visszautazik Oradea-maréra.

— Fekete Mihály színházi jegyadója. Az aradi pénzügyigazgatósághoz érdekes leirat érkezett a pénzügyminiszteriumtól, amely ebben a leiratában az iránt érdeklődik, hogy milyen magas az az összeg, amellyel Fekete Mihály színházgató aradi szezonja idején tulfizette a 16 százalékos jegyadó összegét. Tudvalevő, hogy Fekete Mihály hosszú időn át 32 százalékos adót fizetett, közben azonban megszerezte a miniszteriumnak a jegyadó leszállítására vonatkozó rendelkezését, de a rendelkezésben foglalt határidőn túl is fizette még a 32 százalékos adót. Ennek a különbözethez a visszatérítést kérte Fekete színházgató. A miniszterium most az aradi pénzügyigazgatóságot arra utasította, hogy értesítse a tulfizetés összegéről a timisoarai pénzügyigazgatóságot, a melynek ezt az összeget be kell tudni a timisoarai szezon jegyadójába.

Bár sok fogkrém készül a világon,
Farmodont! Csak Te maradj
[az ideálom!]

— Fedák Sári bucsuja Amerikától. Az elmúlt vasárnap lépett fel utoljára Fedák Sári Newyorkban, a Manhattan operaházban, a Leányvásár főszerepében. Fedák utolsó fellépéséről a következő sürgönyt küldte unokanővérenek Budapestre: „Bucsuzásom felséges volt. Amerikai magyarok meghatóan viselkedtek. Nagyon boldog vagyok.” Fedák Sári karácsonyra visszaérkezik Budapestre.

— Halálos gázolás. Halálos szerencsétlenség történt a timisoaragyárvárosi állomás közelében, ahol Jung József vasuti munkás áthaladt a síneken. A munkás nem látta, hogy háta mögött robog a Bucuresti felől jövő gyorsvonat, amely Jungot elütötte s ballábát levágta. A munkást a kórházba szállították, ahol szenvedett sérüléseibe belehalt.

— Kirabolt kirakat. Vakmerő betörés történt az elmúlt éjjel Timisoarán a Józsefvárosban, ahol ismeretlen tettesek betörték Lichtfuss dívatkereskedés kirakatát és azt teljesen kifosztották. A cég feljelentésére megindult a nyomozás.

— Az ittas ember halálos balesete. Halálos baleset történt Paulis község közelében, ahol Anezs Miklós temeshidegkuti gazda a villamosról leesett ittas állapotban. A villamos az egyik lábát vágta el és a súlyos sebesültet a lippai kórházba szállították, ahol ma meghalt.

— Elfogott betörő. A timisoarai rendőrség tegnap egy notórius betörőt fogott el. Egy gyanús külsejű férfi tegnap tollakat kínált eladásra. Egy arrajáró rendőr igazolásra szólította fel, majd letartóztatta. Kiderült, hogy a tollak a Carmen Sylva leánygimnázium raktárából valók és a letartóztatott tolvaj Gans Péter ismét betörő, aki csak nemrég szabadult ki a nagyenyedi fegyházból, ahol betörésért három esztendő telt. A kihallgatás folyamán még két másik lopást is bevallott a betörő, akit átszállítottak az ügyészségre.

— Öngyilkos gazda. Ackermann Ferenc 50 éves szentannai jómódu gazdálkodó ma községbeli lakásán felakasztotta magát. A nyomozás megindult.

— A Szociális Missziótársulat dec. 21.-én, vasárnap d. u. 4 órakor a városháza nagytermében gyűlést tart. Előadó dr. Monay Ferenc. A tagokat és érdeklődőket ezuton hívja meg az elnökség.

— Jó szülők! szereztek örömet gyermekeiteknek és vigyék el őket karácsony másodnapján az aradi Kulturpalotába, a Növédelmi Hivatal mesedélutánjára.

Az aradi APOLLÓ mozgószínház.

Ma szombton:

Mária Antoinette

a legjobb történelmi film.

Főszerepben: Werner Krauss.

— Eladott ingatlan. Baschi Simon arad-gáji szőlőjét eladta Abraham Simon aradi bankigazgatónak.

— Orvosi hír. Dr. C. Olariu volt cluji egyetemi tanársegéd, az aradi gyermekmenhely igazgató-őorvosa megnyitotta orvosi rendelőjét csecsemők és gyermekek részére. Rendel minden nap délután 3—5-ig Str. Baritiu (Rákóczi-ucca) 9. szám alatt.

— Könyvek karácsonyra Kerpelnél. — Karácsonyi ajándékok dus vállalkozásban Naményi könyv- és papirkereskedésben Aradon.

— SZÉP KÖNYVEK. *Levelnaprakazották, irókészletek, Morawetz, Bárd, Rózsavölgyi karácsonyi albumok, karácsonyfadíszek. SÁNDOR HIRLAPIRODÁBAN Arad.*

— Karácsonyfadíszek Kerpelnél

— Január 6. Az Aradi polgári jótekönyv-növeglet estélye az aradi Fehér Kereszt nagytermében.

— Béreljen Kerpel könyvtárában!

Harc a püspöki örökségért.

Fraknoi Vilmos teljesen tönkretették „jóakarói.”

(Budapest, december 19.) A nemrégiben elhunyt Fraknoi Vilmos püspök, a kiváló magyar történetíró hagyatéka körül érdekes bonyodalom keletkezett. Az elhunyt püspök végrendeletében vagyonának tekintélyes részét a Szent István Akadémiának hagyta azzal, hogy azt tetszése szerint használja fel kulturális és nemzeti célokra. Az akadémia főtákarát, dr. Reiner János egyetemi tanárt jelölte meg mint végrendeletének végrehajtóját a püspök és most az ő kötelessége volna a vagyon felosztása, amelynek csak jelentéktelen töredékét sikerült megtalálni. Fraknoi még életében többször említette, hogy a budapesti bankoknál nagy folyószámlái vannak, amelyekről most kiderült,

hogy azok összegét az utóbbi évek teljesen felemésztették. Fraknoi vagyoniilag teljesen összeomlott.

Gazdaságpolitikai kérdésekkel egyáltalán nem foglalkozott és így tudták kihuzni a zsebéből vagyona roncsait. Elkápráztatták vele, hogy óriási jövedelmet fog magának szerezni, ha a pénzt kosztba adja ki. Ezek a pénzek aztán kézen-közön elűntek. A szentjóni apátság az imperiumváltozással Romániába került és az apátságtól addig élvezett jövedelmét elveszítette. Nyolc hold szőlője is volt Fraknoiának, amely szintén a román imperium alá került területen van. A hagyatéknak ez az egész aktívuma. Ezt most még meg is támadtta az elhunyt püspök egy budapesti ismerőse, egy ügyvéd, akinél élete utolsó esztendeiben lakott Fraknoi. Amíg a püspök élt, addig anyagiakról soha szó sem volt. A hagyatékból követeli most Fraknoi tartásának költségeit, sőt azt meg is valorizálta és még kosztakat is számít. Ez a tétel magában olyan nagy, hogy Fraknoi hagyatékának értékét jóval felülmulja. Így az Akadémiának csak tartozás jut Fraknoi nagvértékű

könyvtárát, kéziratait és levelezéseit a Nemzeti Múzeumnak hagyta. Ehhez a tartozás kiegyenlítése céljából

fozzányulni nem szabad, mert a Nemzeti Múzeum teljes egészében igényt tart rá.

Anglia megvádolta Németországot.

Miért nem űritik ki a hatalmak a kölni zónát.

(London, december 19.) A felsőház mai ülésén lord Curzon kijelentette, hogy a kölni zóna kiűritésének dátumát csak a katonai ellenőrzőbizottság jelentésének beérkezése után állapíthatják meg. Curzon válaszában hangsúlyozta, hogy a bizottság jelentésének beérkezése Németország obstrukciója miatt húzódik. Curzonnak erre a kijelentésére a berlini Wolff távirati iroda megjegyzi, hogy teljesen érthetetlen. A távirati iroda szerint bár a jogellenes Ruhr-megszállás alatt tényleg szünetelt a katonai ellenőrzés, de a megszállás előtt és

után a németek egyáltalában nem akadályozták meg az ellenőrző bizottság működését. A főellenőrzés folyamán az ellenőrző bizottság 1700 ellenőrző szemlét tartott amelyek egy jelentéktelen eset leszámításával teljesen simán folyt le. A távirati iroda szerint kétségtelen tehát, hogy Németország leszerelt. Ha azonban a kölni zóna kiűritésének elhalasztására jelentéktelen semmiségeket használnának fel ürügyül, akkor hebizonyosodna, hogy a szövetségek a katonai ellenőrző bizottságokat hamis célokra akarják felhasználni.

Karácsonyi számunkat mindenkinek olvasni kell!

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.60, Párisban 9.40 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Dec 19.) Francia frank 10.50, svájci frank 38, dollár 193, dinár 2.80, szokol 5.70, lira 8, angol font 930. *Kifizetések:* Budapest 375, Bécs 365, Prága 5.96, Zürich 37.90, Milánó 8.55, London 922, Páris 10.60, Newyork 194, Belgrád 2.85.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Dec. 19.) Amsterdam 208.40, Newyork 516.25, London 246.50, Páris 27.65, Milánó 22, Prága 15.77.50, Budapest 0.0070, Belgrád 7.70, *Bucuresti* 2.62.50, Varsó 0.000099.50, Bécs 0.0072.75.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Dec. 19.) Amsterdam 208.40, Newyork 516.25, London 242.50, Páris 27.67.50, Milánó 22.03, Prága 15.67.50, Budapest 0.0070, Belgrád 7.70, *Bucuresti* 2.60, Varsó 0.000099.40, Bécs 0.0072.70.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Dec. 19.) *Kifizetések:* Páris 10.41, London 908, Newyork 192, Milánó 8.30, Zürich 37.50, Bécs 0.0027.50, Prága 5.86. — *Valuták:* Napoleon 730, aranyárka 46, leva 1.30, török lira 0.98, angol font 880, francia frank 10.65, svájci frank 36.50, lira 8.50, drachma 3.20, dinár 2.75, dollár 190, lengyel marka 0.000035, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.0027, szokol 5.70.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT. (Dec. 19.) Magyar Hitel 517, Osztrák Hitel 171, Salgó 563, Rina 138, Ganz-Danubius 3.255, Köszén 3.200, Szlavonia 70 és fél, Schlick 55, Kereskedelmi Bank 1.025, Cukor 2.590, Csáky 11 és fél, Oia 550, Hazai Takarékszövetkezet 3.440. (A számok ezresekben értendőek.)

Vasárnap d. e. II órakerkező műsor gyermekeknek az aradi Urániában.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Dec. 19.) Belgrád 2203—2223, *Bucuresti* 375—377, London 345.000—347.000, Páris 3937—3957, Newyork 72.920—73.500, Prága 2223—2235, Milánó 3120—3136, Bécs 103.30—103.80

10 napos karácsonyi vásár az „ORIENT” divatruházban Arad, Str. Alexandri, Szalac-u. sarok

- 1 mtr. Cérna barchet ... L. 25.—
  - 1 mtr. Cérna zephir ... L. 31.—
  - 1 mtr. Bársony flanel ... L. 49.—
  - 1 mtr. Mosóbársony színekben ... L. 125.—
  - 1 mtr. Mosott chiffon ... L. 40.—
  - 1 mtr. 1⁶⁰ cm. széles Férfi szövet ... L. 170.—
  - 1 mtr. 1⁴⁰ cm. sz. Női gyapju szövet ... L. 150.—
  - 1 mtr. 1⁹⁰ cm. sz. Selyem Maroccan színekben ... L. 225.—
  - 1 mtr. 1⁴⁰ cm. sz. Férfi télikabát szövet ... L. 375.—
  - 1 mtr. Tiszta gyapju tutó szőnyeg ... L. 90.—
  - 1 pár Finom női kötött harisnya ... L. 45.—
  - 1 pár Finom selyem női muszlin harisnya ... L. 75.—
- Angol szili plüschök, Velour obfionok, selymek, béléssaruk, valódi angol férfi és női szövetek mélyen leszállított árban.**

— Piaci árak. A mai, karácsony előtti hetipiacon az árak élénk forgalom mellett a következőképen alakultak: Az élelmiszerpiacon: burgonya 5—6, alma 4—10, bab 10, tehénturó 12—14, juhturó 35, vaj 80—120 lej kilogramonként. Tej literje 6—7, tojás darabja 2.50—2.80 lej. A majorságpiacon: liba 200—220, ruca 100—120, tyuk 70—100, csirke 50—70 lej. A gabonapiacon: rozs 650—660, kukorica 440—450, zab 570—580 lej métermázsánként.

Az aradi „FEHER KERESZT”-barban ma és minden este szenzációt keltő attrakciók.

Igaz gyöngy, hamis gyöngy . . .
Röntgennel lehet megállapítani a gyöngyök valódiságát.

(Saját tudósítónktól.) Az igazgyönggyel igen sok csalás folyik. Olyan tökéletesen tudják utánozni az igazgyöngyöt, hogy még a szakértőt is megtévesztik. Ezért mindig fontos kérdés volt, hogyan, minő exakt módszerekkel lehet a hamisítványt felismerni. Ezideig még csak olyan módszereket ismertek, amelyek a gyöngyöt elpusztítják, vagy legalább is a szépségén csorbát ejtenek. És végre még ez sem biztos, mert ha a gyöngysor egy-két szemét ilyen alapos vizsgálatnak vetik alá, a sorban még maradhat hamis is a többi között. Ujabban azonban Dawillier francia tudós a fizika legújabb módszereivel vizsgálja a gyöngyöt, a Lane-féle módszerrel, mely teljesen biztos és a gyöngynek nem árt.

Lane ugyanis a Röntgen spektrosztópia megalapítója. A Röntgen-sugarak az anyag belső szerkezetét táriák fel, a kristályok belsejét fotografálják le. Ez akár minő ügyes is, a hamisító, a gyöngy belső szerkezetét nem tudja utánozni. Azt, amit a gyöngyragyó készit, annak a belső, kristályos szerkezete más, mint amit emberi ügyesség előállíthat. A Röntgen-sugár, különösen ha előzetesen u. n. monokromatikus, tehát egyszínű sugárnyalábot készítettek, átvilágít a gyöngyön és felderíti a csalást.

FRED SIDUR
az aradi 6927
Central Barban

MOZI

xx Az aradi Urániában ma, szombaton **Harc a tenger fenekén** amerikai attrakciós film kerül vetítésre. Izgalmas jelenetek sorozata követi egymást a filmen, melynek egyes jelenetei egészen ujszerűek és a lehető legnagyobb tetszést aratták. Előadások 5, 7 és 9 óraker.

xx Az aradi városi színházban levő Lux mozgó ma folytatja előadásait, amely alkalommal a filmtechnika remekműve, a grandiozus sikerre elért 6 felvonásos dráma **Tutankamen árnyékában** kerül bemutatásra. A filmnek minden egyes szereplője a legnagyobb külföldi mozi-
starok közül rekrutálódott s előreláthatólag a film óriási sikere zsúfoló házakat fog vonzani. A színház igazgatósága óriási áldozatok árán szerzte meg magának a „Tutankamea

1924 december 20.

árnyékában" film előadási jogát, bizva abban, hogy a közönség honorálni fogja a nemes törekvést s hamarosan szeretetébe fogadja a Luxmozgót. A Tutankamen film szombaton, vasárnap és hétfőn is műsoron marad. Az előadások hétköznapokon délután 5, 7 és 9 órakor, vasárnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Mária Antoinette, a hatalmas történelmi filmdráma napról-napra nagy sikert arat az aradi Apolló mozgószínházban. A főszerepeket Lina Hard, Diana Karenne, Erich Kayser Titz és Werner Krauss alakítják a 6 felvonásos nagy filmjátékban, amely vasárnapig szerepel az aradi Apolló mozgószínház műsorán. Az előadások rendes helyárak mellett fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Hétfőn mutatja be az aradi Apolló a „Bányatűz" című szenzációs bányászdrámát. Főszerepben Lyane Haid és Carl de Vogt.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

ÉRTESÍTÉS

I. utasaink tudomására hozzuk, hogy irodánkat Timisoara III. ker. Bul. Carol 14. (Józsefváros, Hunyadi-ut 14.) alá áthelyeztük.

CUNARD LINE

timisoarai fiók III. ker. Bul. Carol 14.

FELHÍVÁS

Egyik ügyfelünk átvette a Taglicht cég Arad, Str. Bratianu 11. sz. alatti üzletét, amiért is felhívjuk Taglicht-cég hitelezőit, hogy követeléseiket irodánkba legkésőbb f. évi december 27-ig bejelentésük. Később érkező bejelentéseket ügyfelünk figyelmen kívül hagyja.

16070 „URANUL"-iroda főpostával szemben.

Nagyjövendelmű

és jól bevezetett, helybelli kereskedelmi iroda társtulajdonosa, más vállalat miatt helyét átadni szándékozik. Szakértelem nem szükséges. Személyes közreműködés megkívánatik. 150.000 lel készpénzzel átvehető. Reflektánsok „Ren tabilis" jellegre adják le ajánlatukat az Aradi Közlöny kiadójában. 16071

Rudolf Mosse 7022

SOMLÓ

divatkülönlegességek nagyáruháza

Csak

11

napig tart az olcsó

karácsonyi előrusítás

TESTVÉREK

Arad.

9011

Rudolf Mosse 7039

DERBY

éipőüzlet Arad, P. Avram. Iancu

már csak

rövid ideig

olcsó szabott gyári árakból

15%

engedménnyel árusítja gyártmányait. I I I I

Hó és sárcipők nagy választékban.

Ha szép akar lenni, használj

Kulka-féle Lillomtej-orámet, Lillomtejszappant és Lillompedert. Kapható kizárólag: Városi gyógyszerár a „Fekete Sas"-hoz, Timisoara, Szt. György-ut. 417

Butorokat részletre kedvező fizetési feltételek mellett, 6593 beszerezhető

Garai Károly

butor raktárából. ARADON. Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 5/12.

Schatz Simon

esztorgályos,

Temesvár, I. Str. Sf. Musat (Nádor-ucca) 5. — Mindennemű esztorgályos munkákat elvállal. Hordócsapok raktáron. 429

FOWLER, WENZSKI, GANZ és KEMNA

Gőzeke alkatrészeket sodronyköteleket

W. D., Stock és Romeo motorkákat, valamint azok összes alkatrészeit legelőnyösebb feltételek mellett szállít

AGRICULTURA

ipari és kereskedelmi rt.

Táviratcím AGRICULT

IV. Str. Pop de Basessti (Eötvös-u.) 26. Telefoni 18-60.

LINOLEUM HAAS LIPOT

legnagyobb linoleum és szőnyegkülönlegességi áruház.

Temesvári főlerakat: Lloyd-sor. Telefon 10-31.

Lerakatok: Ciu, Oradea-Mare.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

mélyen lezállított árakon.

Viaszosvászon

békebeli minőség, gyönyörű minták: 78 cm. széles ... L. 105— 100 cm. széles ... L. 136— 115 cm. széles ... L. 150—

Bőrvászon

kárpitosok, kocsigyártók, könyvkötők részére nagy választékban: 115 cm. széles ... L. 160— Gyermekkocsik áthuzására minden színben ... L. 190—

Linoleum

remek perzsa vagy parkett mintákban: 70 cm. széles métere ... L. 165— 90 cm. széles métere ... L. 225— padló bevonására mintázott parkett vagy egyszerű: 200, 250, 300 cm. szélességben négyzetméterenként ... L. 247— Linoleum szőnyegek 200x300 cm. ... L. 1800—

Szőnyegek:

Futó, nehéz minőségű eca. 70 cm. széles ... L. 98— Futó, nehéz minőségű eca. 90 cm. széles ... L. 130— Agyelő szőnyeg „Bouclé" rendes nagyság ... L. 150— Falyvédő „Gobelin" 75x160 cm. ... L. 380— „Bouclé" szőnyeg 160x250 cm. ... L. 950— Ottomántakaró „Karamani" L. 1600— Cocos futó 70 cm. széles L. 125— Cocos futó 90 cm. széles L. 170—

Hó- és sárcipők.

Nordbritish vagy Wimpasing márka férfi ... L. 910— Nordbritish vagy Wimpasing márka női ... L. 760— Sárcipők férfi ... L. 290— Sárcipők női ... L. 275— Nagy választék következő cikkeken: cummikabátok, gummilabdák, babák sarkok, tornacipők, celluloidárak, gyermekköntények és sportcikkok. 440 Eladás kicsernyben és nagyban.

Ólom megvételekre keresztetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Buzdítani a fiatalembereket

a nőstülre! ezért elhatároztam, hogy a jeggyűrdőket 20%-al olcsóbban árusítom a rendes árnál. — Nagy választék karácsonyi ajándékokban.

Hirsch Jenő

órá- és ékszerész, Arad, Str. M. tianu (Forray-Rákóczi-u. sarok.)

Friss tea-vaj és sütővaj

egész nap kapható a Tejcarnok

központjában, Arad, Str. Crisan (Karolina-u.) 8. sz.

Habtejszin

ünnepekre előre megrendelhető. — Telefon 372

Szaloneukorka legjobb minőségben!

Tetszés szerinti színekben 1 kgr. 56 lej.

Naponta friss Dessert bonbonok és csomagcsokoládék nagy választékban.

A legolcsóbb bevásárlási forrás!

G A B O R

Fantasia figurák, Arabeszkék stanolban!

U. m.: baba, hal, rák, tegyver, pipa, balta, szivar, üveg, kifli stb. stb. Valamennyi finom csomaga csokoládéból.

cukerkávézet Arad, Salaucua 1.

Legolcsóbb és legjobb fornérok, lemezek, széklapok és keményfák beszerzési forrása

LUDOVIC FISCHMANN

Timisoara, Fabrica Spatul Penes Ourcanul (Klapka-sor) 8. alatt különleges és tengerentúli, valamint hazai fornérok gyári raktára, lemezek és széklapok, keményfák állandó detail és engros eladásai. Vásárol állandóan dió, cseresznye, körte, hárs, topoly, éger, tölgy és kőris rönköket. Rudolf Mosse 7085

Karácsonyi ajándékok

mindennemű ékszerárakban, órákban, evőeszközökben. Az első bánáti ezüstáru és a beradorfi gyár képviselője. Saját műhely. Telefon 799.

Drachsler

ékszerész Temesvár Belv., Marey-u. 8. sz.

